

Somali'nin kimsesiz çocukları hristiyan ve yahudi çetelerin kiskacında

Afrika kıtasının "Afrika boyunu" olarak bilinen doğusunda Kızıldeniz'e açılan bölgede stratejik öneme sahip Somali son günlerde dünya iletişim organlarının özellikle üzerinde durduğu bir ülke. Son bir kaç aydan beri korkunç bozulmaya uzanan açık bu ilginin başlıca nedenlerinden. Şu anda uluslararası yardım kuruluşlarının açıklamalarına göre hal-

ki müslüman olan bu fakir ülkede günde en azından yüzden fazla insan açık nedeniyle hayatını yitiriyor.

Somali'de siyasi sistem geçtiğimiz yılın Ocak ayına kadar diktatörlük idi. 1969 yılında Muhammed İbrahim Accal yönetimini devirmeye başaran Muhammed Seyyad Berri iktidarı ele geçirdiği ilk yıllar her ne kadar da bazı reformlar yapmıştı

bile, farklı kabilelerin yaşadığı ve kabileliliğin belirgin bir şekilde hakim olduğu ülkede kendi kabilesi mensuplarını yönetimde hassas noktalara getirerek "mutlak bir diktatörlük" sistemi kurdu. Seyyad Berri'nin kabileci tavnı halk tarafından kabul görmedi. Nitekim 1977 yılı Nisan ayında bir grup subay yönetimi devirme girişiminde bulundu. Bu tarihi müteakiben

benzeri girişimler zaman zaman tekrarlandı ve izinden Milli Kurtuluş Cephesi kuruldu. Yönetime karşı mücadele veren bu cephe komşu Etopya'dan destek görmesine rağmen Seyyad Berri, cepheyi dağıtmayı başardı. Dağılan cephenin ekzalı üzerine Kuzey'de Somali Milli Cephesi orta bölgelerde Ortak Konferans Cephesi ve Güney'de ise Somali Milli Hareketi kuruldu.

Seyyad Berri'nin kabileci/dikta rejimine karşı silahlı mücadelelerin birmanış kaydetmesiyle, Ortak Konferans Cephesi ile hükümet birlikleri arasında çıkan şiddetli çatışmalar sonucunda 26 Ocak 1991 tarihinde Afrika'nın tağutlarından biri olan Seyyad Berri 22 yıl sonra devrildi. Devlet başkanlığına geçici olarak Ali Muhammed Mehdi getirildi. Bu kişinin devlet başkanlığına getirilmesi diğer tarafları razı kılmadı. Sayıları onördü bulan Somali silahlı cephelelerinin çoğu, her ne kadar 28.2.1991 tarihinde ortak bir konferans düzenlemeyi kararlaştırdıysa da, aralarındaki ihtilaf nedeniyle bu konferans belirlenen tarihte gerçekleşmedi. Böylece cepheleer arasındaki sıcak atmosfer daha da büyük çapta bir gerginliğe tanık oldu. Her cephe belirli bir bölgede hakimiyetini kurmuş, adeta bir özerklik yaşıyordu. Merkezi otoritenin olmayışı cepheleerin kendi başlarına hareket etmelerine fırsat tanıyordu. Ve nihayet Kuzey'deki Milli Cephe, bölgeyi ülkenin diğer yörelerinden kopardığını ilan etti. Bu gelişme izinden komşu ülke Cibuti'de ulusal uzlaşma konferansı düzenlenmesi kararlaştırıldı. 15.7.1991 tarihinde düzenlenen bu konferansa Somali'deki silahlı cephelelerden altı büyük cephe temsilcileri ile bir çok Afrika ülkesi devlet başkanları ile ABD, Fransa, İtalya, Suudi Arabistan, Mısır, Libya, İslam Konferansı Örgütü, Afrika Birliği ve AT'dan temsilciler katıldılar. Yapılan görüşmelerde devlet başkanlığı noktasında ortak bir isim üzerinde görüş birliği sağlanamadı.

Böylece ülke yeniden silahlı çatışmalara sahne olmaya başladı. Silahlı milisler kabilelerinin buldukları bölgelerde kendi hakimiyetlerini kurmanın ve ülkenin geleceğinde söz sahibi olmanın mücadelesini verdiler.

Böylece Seyyad Berri'nin 20 yılı aşkın süren diktatörlük günlerinin kabileleri birleştiriciliği karakterlika mum ışığı ile aranır olmuştur. Çünkü Seyyad Berri kendi kabilesine yönetimde öncelik tanımakla birlikte yasal olarak kabileliliği yasaklamıştı. Dolayısıyla halk kabileliliğini aşkar olarak dile getiremiyor. Yani Seyyad Berri yönetimi kabileliliği yasaklamış olmakla birlikte tedavi edememiş, aksine uygulamaları ile daha da körüklemişti. Bunun içindir ki, merkezi yönetimin yıkılmasıyla birlikte halkın gönüllerinde saklı kabilelilik duygusu silahlar koşturularak dile getirildi.

Ülkede silahlı mücadele veren cepheleer arasındaki ihtilafın gidilemeyeceği, hatta aralarında bir koordine dahil oluşturulamayacağı bir "iç savaş" yaşanmasına neden oldu. Dinleri bir olan (İslamiyet) bu halkın ırklarını ön plana çıkarmaları binlerce insanın ölümüne, yüzbinlerce insanın sokaklarda bannaksız kalmalarına neden oldu. Ve çatışmalar sonucu ülke fiili olarak dört bölgeye ayrıldı. Başkent Mogadişo, Orta, Güney, Kuzey. Kuzey ise kendi iç bünyesinde çıkan şiddetli çatışmalar sonucunda iki bölgeye ayrıldı.

Bugün 8 milyon nüfusun yaşadığı Somali'de silahlı mücadele veren örgüt sayısı onördü buluyor. Bu örgütlerden başlıcaları:

الصومال
الجيم
على الأرض

● **Yüzbinden fazla müslümanın hristiyanlaştırıldığı Somali'de insanların aç kalması fanatik hristiyan kurumlar için bulunmaz bir fırsat teşkil ediyor. Şu an Somali'de "yardım" adı altında faaliyet gösteren kiliseye tabi 16 örgüt bulunuyor. Diğer yandan İsrail de Somali üzerinde yoğun bir çalışma içinde. İsrail'in oluşturduğu silahlı çetelerin görevi, Somali'li müslüman çocukları İsrail'e kaçırmak.**

● **İran İslam Cumhuriyeti'nin Somali'li müslümanlara uzanan yardım eli ve Somali İslam Birliği'ne yaptığı silah yardımı ise, bu felaket tacirlerini çileden çıkartıyor.**

Sefer TURAN

- 1- Somali Demokratik Hareketi (SDM).
- 2- Somali Milli Hareketi (SNM)
- 3- Somali Demokratik Kurtuluş Cephesi (SSDF).
- 4- Somali Ortak Konferansı (VSC).
- 5- Somali Milli Cephesi (SPM).
- 6- Somali Birlikçi Kurtuluş Cephesi (SUIF).
- 7- Somali İslam Birliği vb.

Adı geçen bu ve diğer cephele arasındaki şiddetli savaşlarda çok sayıda insan hayatlarını kaybetti. Cephele arasındaki savaşlar şiddetle devam ederken ülkenin tanık olduğu açık sıkıntısı ikinci büyük felaket olarak gündeme geldi. Sürekli artan açlık felaketi nedeniyle şu anda her gün yüzlerce insan, dünya kamuoyunun gözleri önünde hayatlarını kaybediyor. Müslüman Somali halkı, bir taraftan iç savaşın getirdiği felaketlerle mücadele vermeye çalışırken diğer taraftan da maruz kaldığı açlıkla korkunç bir felaket yaşıyor şu anda. Sözüm ona İslam ülkelerinin önce Körfez krizi ile meşgul olmaları arkasından sınır meseleleri ile ilgilenmeye dalmaları ile gıdasızlıkta vücutlarındaki en küçük kemik parçası dıştan gayet rahatlıkla görülen Somali'li müslümanlar ölüme terk edildiler. Yürekleri sızlatan fotoğraflar basın-da görüntülenmesine ve TV'ler-

de belgesel olarak yayınlanmasına rağmen maalesef halkı müslüman ülkeler ciddi bir yardım girişiminde bulunmadılar. Bu durum, Afrika'lı insanın aç ve susuz kalmasına dört gözle bekleyen uluslararası fanatik hristiyan kurumlar için bir fırsattı. Afrika'da yıllardır beri tebşir çalışmalarını büyük bir ciddilikle yapan ve maalesef bu çalışmalarda korkunç başarılar elde eden (nitekim 1987'de Kahire'de düzenlenen İslami bir konferansta konuşan Sudan İslam Tebliği Cemiyeti başkanı ve Sudan eski devlet başkanı Abdurrahman Suvvay Zehab tebşir çalışmalarını sonucu yüzbinden fazla müslümanın hristiyanlaştırıldığını söylemişti) kiliseler Somali'de korkunç bir çalışma içindeler. Şu anda Somali'de yardım adı altında faaliyet gösteren kiliseye tabi 16 tane örgüt bulunuyor.

Diğer taraftan İsrail'de Somali üzerinde yoğun bir çalışma içerisinde... İngiltere'de yayınlanan "el Vasat" dergisinde yer alan bir habere göre İsrail Somali içerisinde kendine bağlı silahlı çeteler oluşturdu. Bu çetelerin görevi İsrail'e çocuk kaçırmaktır. Ülkenin içinde bulunduğu kargaşayı fırsat bilen bu çeteler kaçırılan çocukları İsrail'e gönderebilmek üzere sahilde toplayorlar. Küçük kayıklarla büyük gemilere taşınan bu müslüman çocuklar İsrail'e taşıyor. Nitekim Somali Dışişleri bakanı Muhammed Ali Hamid 18 Ağustos günü Kahire'de yaptığı açıklamada 350 Somali'li müslüman çocuğun İsrail'e götürüldüğü resmen ilan ediyordu.

İşte Somali sorumluluğunu dünya müslümanlarının yaşadığı korkunç bir hakikat yaşıyor. Bu durum karşısında harekete geçerek Somali'li müslümanlara yardım elini uzatan İran İslam Cumhuriyeti ise çeşitli tarafların eleştirisine maruz kalıyor. Nitekim İran İslam Cumhuriyeti'nin Somali İslam Birliği'ne silah yardımı yapması, İngiltere'de yayınlanan Suud yanlısı "Al Hayat" gazetesi tarafından Samki'de knanarak haber veriliyordu. Gazete, 28 Eylül 1992 tarihli sayısında "Radikaller Somali'ye sızıyorlar, Tahran ve Hortum'dan destek alıyorlar" manşeti ile verdiği haberinde İran'ın Somali'deki İslam cemaatlerine destek verdiği belirtti-

yordu. Haber manşet verilerle Ortadoğu'da bir çok yönetim açısından huzursuzluk kaynağı sayılan "radikal müslümanlar" (kendi tabirince) Somali'ye de sızdıklarına dikkat çekiyordu. Yani hayatta kalabilmek için bir lokma ekmeğe parçası ve bir yudum su bekleyen insanın İran'ın verdiği yardım, bu insanları kendilerinden korkular

"radikal" haline çevirmişti.

Kısacası Afrika'nın unutulmaya yüz tutmuş bu ülkesi Bosna-Hersek'e benzer bir konum içinde. Nasıl ki, Bosna-Hersek'li kimsesiz çocuklar hristiyanlaştırma tehlikesi ile karşı karşıya ise, iç çatışmalardan, açlıktan kimsesiz kalmış Somali'li müslüman çocuklar da aynı kaderi yaşıyor. Batılıların hristi-

yanlaştırma gayesi ile verdikleri yardımlar, hiç yardım ulaşmamış köyler ve yerleşim yerleri. Müslümanların duyarsızlığı ve açlıktan, daha doğrusu insanların ilgisizliğinden ölen insanlar... İşte Somali'nin kaderi... Uzanacak bir yardım eli bekliyor bu müslüman ülke... ●

